

Legea nr. 192/2006 reglementează medierea și organizarea profesiei de mediator și conține dispoziții generale; dispoziții privind profesia de mediator (dobândirea, suspendarea și încetarea calității de mediator; consiliul de mediere; organizarea și exercitarea activității mediatorilor; drepturile și obligațiile mediatorului; răspunderea mediatorului); procedura medierii (procedura prealabilă încheierii contractului de mediere; contractul de mediere; desfășurarea medierii; închiderea procedurii de mediere); dispoziții speciale privind conflictele de familie și în cauzele penale.

Părțile pot participa la ședința de informare privind avantajele medierii, inclusiv, dacă este cazul, după declanșarea unui proces în fața instanțelor competente, în vederea soluționării pe această cale a conflictelor. Dovada participării la ședința de informare privind avantajele medierii se face printr-un certificat de informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea. Efectuarea procedurii de informare asupra avantajelor medierii poate fi realizată de către judecător, procuror, consilier juridic, avocat, notar, caz în care aceasta se atestă în scris.

Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele privitoare la statutul persoanei, precum și orice alte drepturi de care părțile nu pot dispune prin convenție sau prin orice alt mod.

Activitatea de mediere se desfășurează în mod egal pentru toate persoanele, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.

Medierea reprezintă o activitate de interes public. În exercitarea atribuțiilor sale, mediatorul nu are putere de decizie în privința conținutului înțelegerii la care vor ajunge părțile, dar le poate îndruma să verifice legalitatea acesteia. Medierea poate avea loc între două sau mai multe părți. Părțile au dreptul să își aleagă în mod liber mediatorul. Medierea se poate realiza de către unul sau mai mulți mediatori. Organele judiciare și arbitrale, precum și alte autorități cu atribuții jurisdicționale informează părțile asupra posibilității și a avantajelor folosirii procedurii medierii și le îndrumă să recurgă la această cale pentru soluționarea conflictelor dintre ele.

Părțile pot solicita notarului public autentificarea înțelegerii lor. Actul întocmit de notarul public prin care se autentifică înțelegerea din acordul de mediere, are putere de titlu executoriu.

Părțile acordului de mediere se pot înfățișa la instanța judecătorească pentru a cere să se dea o hotărâre care să consfințească înțelegerea lor. Competența aparține fie judecătoriei în a cărei circumscripție își are domiciliul/reședința/sediul oricare dintre părți, fie judecătoriei în a cărei circumscripție se află locul unde a fost încheiat acordul de mediere. Hotărârea prin care instanța încuviințează înțelegerea părților se dă în camera de consiliu și constituie titlu executoriu.

Dispoziții speciale privind conflictele de familie. Pot fi rezolvate prin mediere neînțelegerile dintre soți privitoare la continuarea căsătoriei; partajul de bunuri comune; exercițiul drepturilor părintești; stabilirea domiciliului copiilor; contribuția părinților la întreținerea copiilor; orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii. Acordurile de mediere încheiate de părți, în cauzele/conflictele ce au ca obiect exercițiul drepturilor părintești, contribuția părinților la întreținerea copiilor și stabilirea domiciliului copiilor, îmbracă forma unei hotărâri de expedient.

Înțelegerea soților cu privire la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului se depune de către părți la instanța competentă să pronunțe divorțul.

Mediatorul va veghea ca rezultatul medierii să nu contravină interesului superior al copilului, va încuraja părinții să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilității părintești, separația în fapt sau divorțul să nu impiezeze asupra creșterii și dezvoltării acestuia.

Înainte de încheierea contractului de mediere sau, după caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligențele pentru a verifica dacă între părți există o relație abuzivă ori violentă, iar efectele unei astfel de situații sunt de natură să influențeze medierea și va decide dacă, în asemenea circumstanțe, soluționarea prin mediere este potrivită. Dacă, în cursul medierii, mediatorul ia cunoștință de existența unor fapte ce pun în pericol creșterea sau dezvoltarea normală a copilului ori prejudiciază grav interesul superior al acestuia, este obligat să sesizeze autoritatea competentă.

Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie conține dispoziții privind instituțiile cu atribuții în prevenirea și combaterea violenței în familie (care au atribuția îndrumării părinților aflate în conflict în vederea medierii); unitățile pentru prevenirea și combaterea violenței în familie (inclusiv centrele de asistență destinate agresorilor care asigură servicii de consiliere și mediere familială, cazurile de violență în familie putând fi supuse medierii la cererea părților), ordinul de protecție și finanțarea în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

În procesul civil, judecătorul recomandă părților soluționarea amiabilă a litigiului prin mediere și, în tot cursul procesului, încercă împăcarea părților, dându-le îndrumările necesare.

În litigiile care pot face obiectul procedurii de mediere, judecătorul poate invita părțile să participe la o ședință de informare cu privire la avantajele folosirii acestei proceduri. Când consideră necesar, ținând seama de circumstanțele cauzei, judecătorul va recomanda părților să recurgă la mediere, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, în orice fază a judecății. Medierea nu este obligatorie pentru părți.

În cazul în care judecătorul recomandă medierea, părțile (care nu au încercat soluționarea litigiului prin mediere anterior introducerii acțiunii) se vor prezenta la mediator, în vederea informării lor cu privire la avantajele medierii. După informare, părțile decid dacă acceptă sau nu soluționarea litigiului prin mediere.

Dacă părțile se împacă, judecătorul va constata învoiala lor în cuprinsul hotărârii pe care o va da.

În ceea ce privește divorțul, la cererea de divorț se poate anexa înțelegerea soților rezultată din mediere cu privire la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului.

Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului conține dispoziții privind drepturile copilului (drepturi și libertăți civile; mediul familial și îngrijirea alternativă; sănătatea și bunăstarea copilului; educație, activități recreative și culturale); dispoziții privind protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi (plasamentul; plasamentul în regim de urgență; supravegherea specializată; monitorizarea aplicării măsurilor de protecție specială); dispoziții privind protecția copiilor (refugiați și în caz de conflict armat; cei care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal; împotriva abuzului, neglijării, exploatarei, inclusiv a celei economice, împotriva consumului de droguri și a oricărei forme de violență; cei cu părinți plecați la muncă în străinătate; împotriva răpirii sau oricăror forme de trafic); dispoziții privind instituții și servicii cu atribuții în domeniul protecției copilului, la nivel central și local; organismele private; finanțarea sistemului de protecție a copilului.

Serviciul public de asistență socială are obligația de a lua măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie. Orice separare a copilului de părinții săi, precum și orice limitare a exercițiului drepturilor părintești trebuie să fie precedate de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii.

Ultima actualizare: 08/08/2022

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.